

Guziki ozdobne, produkowane w różnych krajach Europy (te prawdopodobnie Prusy, Hiszpania) na przestrzeni XVIII i XIX.

Rosyjski guzik wojskowy piechoty, wzór 1857. Awers: przedstawia herb Imperium Rosyjskiego, czyli dwugłowego orła z trzema koronami (każda głowa ma swoją własną koronę, a trzecią koronę umieszczono po środku i nieco powyżej). Na piersi orła znajduje się tarcza herbowa, na której widnieje herb Moskwy, czyli wizerunek św. Jerzego Zwycięzcy na koniu, walczącego ze smakiem (postać zwrócona jest na zachód). Dookoła tarczy herbowej umieszczono kółka (łańcuch) na której został zawieszony Order św. Andrzeja. W szponach orła znajdują się: jabłko królewskie oraz berło – insygnia władzy monarszej (patrz: buttonarium.eu).

Miedziany naparstek (prawdopodobnie XVII w.) i carski odważnik o wadze ½ funta (z przełomu XIX i XX wieku).

Jedlnia 2020

Opracował Wawrzyniec Pestka

Wydawca: Parafia pw. św. Mikołaja, Stowarzyszenie JEDLŃIA, Poświętne 21, 26-670 Pionki
Projekt dofinansowany przez Gminę Pionki, Nadleśnictwo Kozienice w Pionkach

ZABYTKOWE PRZEDMIOTY ZNALEZIONE PODCZAS BUDOWY BOISKA W JEDLNI W 2010 R.

Srebrny półgrosz koronny Aleksandra Jagiellończyka (ur. 5 sierpnia 1461 roku w Krakowie; od 1492 roku wielki książę litewski, od 1501 roku król Polski, zm. 19 sierpnia 1506 roku w Wilnie) wybite datowane na lata 1501–1506.

Awers: orzeł, napis ALEXANDER DEI G REX, Rewers: korona, napis MONTA REGIS POLONIE.

„Siekańce” (fragmenty srebrnych lub posrebrzanych monet pociętych z konieczności posłużenia się pieniędzmi o wartości niższej niż dostępna na rynku) – denary jagiellońskie najprawdopodobniej z czasów panowania króla Władysława III Warneńczyka (1434–1444) i/lub Kazimierza IV Jagiellończyka (1447–1492).

1 Grosz – moneta miedziana, bita w Księstwie Warszawskim w latach (1810–1814). Dekret w sprawie bicia tej monety wydał Fryderyk August, król saski, książę warszawski, w dniu 25 czerwca 1810.

Awers: herb sasko-polski – na dwupolowej tarczy nakrytej królewską koroną saską, w lewym polu herb saski,

w prawym polu orzeł polski. Po bokach i u dołu dwie gałązki palmowe.

Rewers: nominał 1, pod nim napis „GROSZ”, poniżej rok bicia 1811, poniżej inicjały intendenta mennicy w Warszawie – I.S. (Jan Stockman).

Szeląg miedziany króla Augusta III Sasa (lata panowania 1733–1763) wybity w 1754 roku.

Awers: popiersie króla w koronie w prawo, nad nim napis: Augustus III Rex Pol
Rewers: kolistą tarcza Rzeczypospolitej w wieńcu palmowym na rewersie, El. Sax 1754.

Kopiejkki carskie – miedziane monety rosyjskie od poł. XIX do początków XX wieku o różnych nominałach (wybite w latach 1851–1911).

Szelągi Jana Kazimierza,

bite w Rzeczypospolitej w latach 1659–1668.

Moneta zwana „boratynką” od nazwiska zarządcy mennicy krakowskiej Tytusa Liwiusza Boratiniego, który, wobec zapaści gospodarczej wywołanej „potopem szwedzkim,” zaproponował wybite tej drobnej monety miedzianej, aby ratować finanse państwa. Z uwagi na ogromną wybitą ilość ok. 1,8 miliarda monet, są to jedne z najczęstszych znalezisk monetarnych na terenie Polski.

W ciągu lat emitowano różne odmiany (np. z herbem podskarbiego wielkiego koronnego Jana Kazimierza Krasńskiego – Ślepowron na rewersie lub inicjałami Bortiniego na awersie).

Awers: monet zwykle pozostawał niezmienny: głowa króla Jana Kazimierza w wieńcu laurowym, napis. IOAN. – CAS. REX (Jan Kazimierz Król), różniły się rewersem.

Rewers: boratynki koronnej: orzeł z tarczą herbową Wazów na piersiach. W otoku napis SOLID.REGN – POLON (szeląg Królestwa Polskiego) i data 1660.

Rewers boratynki litewskiej: herb Pogoni. W otoku napis, przedzielony u góry koroną książęcą, SOLI.MAG.DVC. LIT. (szeląg Wielkiego Księstwa Litewskiego) i data 1661.

Z tego okresu pochodzą powiedzenia:

Nie jesteś wart złamanego szeląga, Znać kogoś jak zły szeląg.

Półgrosz miedziany Stanisława Augusta Poniatowskiego

Awers: (nieczytelny): pod koroną monogram SAR [S(tanislaus) A(ugustus) R(ex) – Stanisław August król], data 1765.

Rewers: Napis w czterech wierszach, między rozetami liczba ½ / GROSSUS / REG.POL. / G.

Wczesnośredniowieczna grzechotka guzowata (XI–XIII wiek) – mogła być nie tylko dziecięcą zabawką, ale również przedmiotem rytualnym, mającym za zadanie ochronę dziecka przed złem. Podobne grzechotki odnaleziono także w: Krakowie, Końskich czy Sandomierzu.

